

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permiseunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Emitent: CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 175 din 11 martie 2011

HOTĂRÂREA
din 2 noiembrie 2010
în Cauza Ștefănică și alții împotriva României

(Cererea nr. 38.155/02)

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute de art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În Cauza Ștefănică și alții împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din: Josep Casadevall, președinte, Corneliu Bîrsan, Boštjan M. Zupančič, Egbert Myjer, Ineta Ziemele, Luis López Guerra, Ann Power, judecători, și din Santiago Quesada, grefier de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu la data de 12 octombrie 2010,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află Cererea nr. 38.155/02 îndreptată împotriva României, prin care 18 cetățeni ai acestui stat (*reclamanții*), ale căror date personale sunt prezentate în anexa la prezenta hotărâre (*anexa*), au sesizat Curtea la data de 7 octombrie 2002 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*). 2 dintre reclamanți au decedat după introducerea cererii la Curte, iar moștenitorii acestora și-au exprimat intenția de a continua procedura. Datele personale ale acestora sunt prezentate, de asemenea, în anexă.

2. Reclamanții au fost reprezentați de domnul G. Teodorescu, avocat în București. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat de agentul guvernamental, domnul Răzvan-Horațiu Radu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamanții s-au plâns de jurisprudența contradictorie a tribunalelor din România în ceea ce privește acordarea plăților compensatorii în cazul concedierii colective de la aceeași bancă de stat.

4. La 4 martie 2009, președintele Secției a treia a hotărât să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu dispozițiile art. 29 § 3 din Convenție, acesta a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

5. Toți reclamanții sunt cetățeni români.

6. Faptele cauzei, astfel cum au fost expuse de către părți, se pot rezuma după cum urmează:

7. Toți reclamânții sunt foști angajați ai băncii B., bancă supusă unui proces complex de restructurare a companiilor de stat din România, care a presupus concedieri colective.

8. Concedierea colectivă a angajaților băncii B. a avut loc în diferite etape între septembrie 1998 și octombrie 1999. Aceasta a afectat sute de persoane din România care lucrau fie în sediul central, fie în filialele locale ale băncii, după cum urmează: 632 de persoane au fost concediate în septembrie 1998, 70 de persoane au fost concediate în februarie 1999 și 725 de persoane au fost concediate în mai 1999. Nu sunt disponibile cifre exacte cu privire la situația finală a procesului de concediere. Din dosar reiese că reclamânții au fost concediați în perioada septembrie 1998-octombrie 1999.

9. Reclamânții au făcut mai multe încercări în vederea primirii sumelor compensatorii pentru concedierea colectivă (a se vedea infra, paragraful 14) de la Agenția pentru Ocupare și Formare Profesională a Municipiului București, agenție de stat responsabilă cu achitarea acestor plăți, dar nu au avut succes.

10. La 3 decembrie 2000, reclamânții au introdus o acțiune împotriva agenției pentru a li se acorda plățile compensatorii. Aceștia au susținut că, în conformitate cu legislația aplicabilă, drepturile lor au luat naștere la data încetării contractelor lor. Faptul că banca B. nu a prezentat agenției lista persoanelor ale căror contracte au încetat nu le poate fi imputat angajaților. În plus, la nivelul judecătoriei respective din București și al instanțelor superioare din țară exista o jurisprudență constantă în sensul admiterii acțiunilor formulate de alți foști angajați aflați într-o situație similară.

11. Prin Sentința din 9 august 2001, Judecătoria Sectorului 1 București a admis cererea reclamânților. Aceasta a stabilit că banca B. a prezentat agenției municipale doar o listă a persoanelor concediate după 8 octombrie 1999 și nu a trimis lista persoanelor concediate înainte de această dată, chiar dacă făceau parte din același proces de concediere colectivă. Instanța a considerat că acest fapt a dat naștere unor inegalități față de persoanele concediate.

12. Admițând recursul introdus de agenție, prin Decizia irevocabilă din 25 martie 2002 (redactată la 1 iulie 2002), Tribunalul București a casat hotărârea judecătoriei și a concluzionat că reclamânții nu îndeplineau cerințele pentru a primi plățile compensatorii. Pentru reclamânții concediați între septembrie 1998 și mai 1999, instanța de recurs a făcut referire la o altă condiție prevăzută de legislația națională, și anume că Fondul Proprietății de Stat (FPS) ar fi trebuit să își mandateze reprezentanții speciali din adunarea acționarilor pentru a se ocupa de reorganizare, în special de concedierea colectivă. În prezenta cauză, instanța de recurs a stabilit că un astfel de mandat nu exista la data concedierii reclamânților și, prin urmare, aceștia nu aveau dreptul la plăți compensatorii. Pentru reclamânții concediați în perioada august-octombrie 1999, tribunalul a stabilit că aceștia nu îndeplineau o altă condiție, și anume că nu au demonstrat că luaseră parte la procedura premergătoare concedierii. Instanța a concluzionat că reclamânții nu îndeplineau aceste condiții specifice și le-a respins cererile.

13. Reclamânții au solicitat procurorului general să promoveze un recurs în anulare împotriva deciziei irevocabile de mai sus, invocând, inter alia, existența unor hotărâri definitive contrare ce privesc alți foști angajați care se aflau în aceeași situație ca și ei, și anume cei concediați înainte de octombrie 1999. Cererile lor au fost respinse.

II. Dreptul și practica interne relevante

A. Legislația relevantă privind plățile compensatorii pentru concedierea colectivă

14. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/1997 cu privire la unele măsuri de protecție pentru persoanele ale căror contracte individuale de muncă vor fi desfăcute ca urmare a concedierilor colective prin aplicarea programelor de restructurare, privatizare, lichidare, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/1998 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/1997 cu privire la unele măsuri de protecție pentru persoanele ale căror contracte individuale de muncă vor fi

desfăcute ca urmare a concedierilor colective prin aplicarea programelor de restructurare, privatizare, lichidare, aprobată cu modificări prin Legea nr. 108/1997, prevedea că persoanele ale căror contracte de muncă au încetat ca urmare a procedurilor de concediere colectivă aveau dreptul la plăți compensatorii în cuantum de 6 până la 12 ori salariul mediu net la nivel național. La 24 iunie 1999, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 98/1999 privind protecția socială a persoanelor ale căror contracte individuale de muncă vor fi desfăcute ca urmare a concedierilor colective, recent adoptată, a schimbat metoda de stabilire a cuantumului plăților compensatorii, care, din acel moment, a fost de 6 până la 12 ori salariul mediu net pe unitate.

15. Art. 46 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 98/1999 a obligat angajatorii să înștiințeze în scris agențiile implicate în procesul de concediere colectivă, aprobat în programul de restructurare, și să trimită lista personalului ce urmează a fi concediat. În baza acestor liste, agențiilor competente li s-a solicitat să ofere servicii premergătoare concedierii, inclusiv consiliere și îndrumare profesională. Pentru a avea dreptul la plăți compensatorii, persoanele afectate de concedierea colectivă erau obligate să participe la aceste programe premergătoare concedierii.

B. Jurisprudența în cereri similare

16. În cauze similare, foști angajați ai băncii B., concediați înainte de octombrie 1999, au solicitat recunoașterea dreptului lor la plăți compensatorii. Ca urmare a refuzului agenției de a le plăti despăgubiri, aceștia au formulat acțiuni în fața instanțelor interne competente. Dreptul acestora la plăți compensatorii a fost recunoscut prin diferite hotărâri definitive pronunțate de tribunale între iunie 2000 și septembrie 2001. Motivarea a fost diferită: unele tribunale au considerat că a fost îndeplinită condiția privind mandatul special al FPS, altele nici nu au luat în considerare această condiție specială. Condiția cu privire la participarea la procedurile premergătoare concedierii a fost luată în considerare în mod indirect în unele hotărâri. În hotărârile respective s-a făcut referire la faptul că angajatorul nu a prezentat agențiilor competente lista personalului concediat înainte de octombrie 1999. Unele hotărâri subliniază faptul că procesul de concediere colectivă s-a desfășurat în mai multe etape și că persoanele concediate înainte de octombrie 1999 au fost private de protecția socială oferită de plățile compensatorii, deși condițiile de concediere au fost identice și nu a existat niciun motiv obiectiv pentru această discriminare.

17. Un alt grup de foști angajați, care au fost concediați între august 1998 și mai 1999 și care au pierdut în instanță printr-o decizie irevocabilă a Tribunalului București din 31 ianuarie 2002, au formulat o cerere către procurorul general pentru a introduce un recurs în anulare în favoarea lor. Acesta din urmă a acceptat cererea lor și a depus o cerere în acest sens la Curtea Supremă de Justiție.

Prin Decizia din 1 octombrie 2003, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul în anulare și a casat decizia irevocabilă pronunțată în cauza respectivă. Instanța a concluzionat că lipsa mandatului special al FPS (emis în august 1999) nu a afectat dreptul persoanelor ale căror contracte de muncă au încetat ca urmare a concedierii colective de a primi plăți compensatorii. De asemenea, aceasta a explicat că, în cazul unei interpretări contrare, efectele ar fi inacceptabile, pentru că ar crea o discriminare între persoane aflate pe aceeași poziție sau pe poziții similare. Aceasta a adăugat și că, în cazul în care foștii angajați nu au fost implicați în procedurile premergătoare concedierii colective din cauza neglijenței angajatorului, aceștia aveau în continuare dreptul de a primi plăți compensatorii.

18. Hotărârile irevocabile ulterioare pronunțate de Curtea de Apel București la 30 iunie 2003 și la 3 septembrie 2004 au urmat aceeași abordare și au recunoscut dreptul la plăți compensatorii foștilor angajați concediați în aceeași perioadă ca reclamanții.

C. Dreptul intern cu privire la căile extraordinare de atac

19. Art. 330 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul respectiv, prevedea că procurorul general, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, poate ataca cu recurs în

anulare, la Curtea Supremă de Justiție, hotărârile judecătorești irevocabile. Acest recurs în anulare a fost abrogat de dreptul intern prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă.

20. Art. 329 din Codul de procedură civilă reglementează recursul în interesul legii. Dispozițiile în vigoare la momentul respectiv prevedeau că procurorul general, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, avea dreptul, pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii, să ceară Curții Supreme de Justiție să se pronunțe asupra chestiunilor de drept care au primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești. Soluțiile nu au efect asupra hotărârilor judecătorești examinate. În 2005 au fost făcute amendamente și a devenit posibilă recunoașterea dreptului colegiilor de conducere ale curților de apel de a sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție cu o astfel de cerere.

21. Art. 322 pct. 9 din Codul de procedură civilă prevede că o cauză poate fi revizuită în fața instanțelor interne în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale.

ÎN DREPT

22. În baza art. 6 § 1, a art. 2 § 1 și a art. 13 și 17 din Convenție, reclamantii s-au plâns că respingerea cererii lor de Tribunalul București era contrară soluției pronunțate în mod definitiv de alte tribunale și că au fost astfel privați de plățile compensatorii la care aveau dreptul. De asemenea, aceștia sau plâns că instanțele interne nu au fost imparțiale sau independente și au pronunțat o hotărâre eronată în cauza lor.

23. Curtea este suverană în a face încadrarea juridică a faptelor ce sunt deduse judecării, nefiind ținută de încadrarea juridică făcută de către părți sau de către Guvern. Un capăt de cerere se caracterizează prin faptele pretinse, și nu doar prin temeiurile sau argumentele juridice invocate (a se vedea *Powell și Rayner împotriva Regatului Unit*, 21 februarie 1990, paragraful 29, seria A nr. 172, și *Guerra și alții împotriva Italiei*, 19 februarie 1998, paragraful 44, Culegere de hotărâri și decizii 1998-I). Având în vedere acest lucru, Curtea consideră că cererile reclamantului vor fi examinate în temeiul art. 6 § 1 din Convenție și al art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, coroborat cu art. 14 din Convenție.

I. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 § 1 din Convenție

24. Reclamantii s-au plâns că instanțele interne au adoptat soluții contradictorii în probleme legale similare. Dispozițiile relevante ale art. 6 § 1 sunt redactate după cum urmează:

„Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil [...], de către o instanță [...], care va hotărî [...] asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil [...].”

A. Cu privire la admisibilitate

25. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 1 din Convenție. De asemenea, Curtea constată că acesta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, el trebuie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

26. Guvernul consideră că jurisprudența contradictorie în cadrul unui sistem judiciar bazat pe un ansamblu de instanțe având o competență teritorială determinată nu este în sine incompatibilă cu cerințele art. 6 § 1. Potrivit acestuia, reclamantii nu au dovedit că jurisprudența divergentă este adoptată în mod consecvent la nivel național sau de instanțele superioare și au prezentat doar un număr limitat de exemple de hotărâri divergente.

27. În continuare, Guvernul subliniază că, spre deosebire de situația de fapt din Cauza *Beian împotriva României* (nr. 1) [nr. 30.658/05, CEDO 2007-XIII (extrase)], jurisprudența divergentă în prezenta cauză nu provine de la instanța superioară. Acesta consideră că era de competența instanțelor naționale să interpreteze legea și că, în absența unei hotărâri a Curții

Supreme de Justiție destinate să creeze o practică unitară, existența unor interpretări diferite ale dispozițiilor legale aplicabile nu încalcă principiul securității raporturilor juridice.

28. În ceea ce privește Hotărârea pronunțată de Curtea Supremă de Justiție la data de 1 octombrie 2003, Guvernul observă că aceasta nu era destinată unificării practicii instanțelor inferioare, ci se referea la o anumită cauză. Totuși, acesta a atras atenția asupra faptului că, la momentul respectiv, dreptul intern prevedea o soluție în cazul jurisprudenței divergente, și anume un recurs în interesul legii (a se vedea supra, paragraful 20).

29. Reclamantii au contestat argumentul Guvernului și au reiterat că în cauze similare cu cea a lor s-au pronunțat hotărâri definitive contradictorii.

2. Motivarea Curții

30. Curtea observă că a concluzionat anterior că anumite divergențe în interpretare pot fi acceptate ca fiind caracteristici inerente ale oricărui sistem judiciar care, asemenea celui din România, se bazează pe un ansamblu de instanțe de fond și de recurs având o competență teritorială determinată [a se vedea *Zielinski și Pradal și Gonzalez și alții împotriva Franței* (MC), nr. 24.846/94 și 34.165/96-34.173/96, paragraful 59, CEDO 1999-VII]. Această concluzie a fost pronunțată în raport cu sistemele juridice care includ o curte supremă, al cărei rol precis era acela de a soluționa contradicțiile dintre deciziile instanțelor inferioare [a se vedea *Zielinski și Pradal și Gonzalez și alții*, citată anterior, și *Schwarzkopf și Taussik împotriva Republicii Ceha* (dec.), nr. 42.162/02, 2 decembrie 2008].

31. Curtea observă că prezenta cauză se referă la o problemă legală ce îi afectează pe foștii angajați ai băncii B. care au făcut parte din același proces de concediere colectivă. Aceasta acceptă faptul că miza problemei legale nu era un subiect de interes general pentru întreaga societate, asemenea jurisprudenței contradictorii în ceea ce privește restituirea în Cauza *Tudor Tudor împotriva României* (nr. 21.911/03, paragraful 31, 24 martie 2009), dar a afectat o categorie bine definită de persoane. Totuși, aceasta consideră că reclamantii, ca oricare alt cetățean, aveau dreptul la un proces echitabil pentru stabilirea pretențiilor lor civile, iar dreptul la un proces echitabil include dreptul la securitatea raporturilor juridice. În acest sens, Curtea reamintește jurisprudența sa, potrivit căreia principiul securității raporturilor juridice decurge din Convenție și constituie unul dintre elementele de bază ale statului de drept [a se vedea *Beian* (nr. 1), citată anterior, paragraful 39].

32. Curtea consideră că, de îndată ce un stat adoptă o soluție pentru a reglementa concedierea colectivă a sute de persoane de la companiile de stat, aceasta trebuie pusă în aplicare cu claritate și coerență rezonabilă în scopul evitării, pe cât posibil, a incertitudinii și a ambiguității pentru persoanele interesate de măsurile de punere în aplicare a acesteia. În acest context, ar trebui să se sublinieze că incertitudinea - fie ea legislativă, administrativă sau rezultată din practicile aplicate de către autorități - este un factor important care trebuie luat în considerare în evaluarea conduitei statului [a se vedea *Broniowski împotriva Poloniei* (MC), nr. 31.443/96, paragraful 151, CEDO 2004-V; *Păduraru împotriva României*, nr. 63.252/00, paragraful 92, CEDO 2005-XII (extrase), și *Beian împotriva României* (nr. 1), citată anterior, paragraful 33].

33. Curtea observă că hotărârile judecătorești aplicabile în prezenta cauză care privesc dreptul la plăți compensatorii se aplică și persoanelor aflate într-o situație similară, și anume persoanelor concediate din diferite filiale ale aceleiași companii, înainte de octombrie 1999, pe care angajatorul lor le-a privat de dreptul la plăți compensatorii. Întrucât nu au fost considerate de companie ca fiind vizate de concedierea colectivă, persoanele respective nu au fost implicate nici în procedurile premergătoare concedierii. În plus, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 98/1999, pentru a beneficia de asistența premergătoare concedierii, trebuia ca numele acestora să fie trimise agențiilor responsabile cu prestarea acestor servicii. Astfel cum reiese din diversele hotărâri depuse în cauză, angajatorul nu a trimis agențiilor listele cu persoanele concediate înainte de octombrie 1999.

34. De asemenea, Curtea observă că, deși a fost respinsă acțiunea în justiție a reclamanților pentru plăți compensatorii, în hotărârile definitive ale mai multor instanțe s-a recunoscut dreptul la efectuarea acestor plăți în favoarea persoanelor aflate în situații similare. Aceste hotărâri contradictorii indică o abordare divergentă a instanțelor interne în ceea ce privește interpretarea condițiilor prevăzute de lege pentru acordarea plăților compensatorii, în ciuda situațiilor factuale similare.

35. Fără să considere necesar să se pronunțe cu privire la soluția ce ar fi trebuit să fie dată acțiunii reclamanților (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Vinčić și alții împotriva Serbiei*, nr. 44.698/06 și urm. par. 56, 1 decembrie 2009), Curtea apreciază că diversitatea interpretărilor dreptului intern din partea diferitelor tribunale care se pronunță în calitate de ultimă instanță a condus la o incertitudine judiciară în soluționarea unor pretenții civile similare.

36. Curtea consideră necesară analiza aprofundată a argumentului Guvernului, conform căruia exista un mecanism care să asigure interpretarea uniformă a legii aplicabile. În acest sens, Curtea observă că tribunalele erau competente să se pronunțe ca ultimă instanță și, în consecință, Curtea Supremă de Justiție nu putea interveni în soluționarea cauzelor în cadrul procedurilor ordinare.

37. Reclamanții au solicitat procurorului general să introducă una dintre cele două căi extraordinare de atac și ambele cereri au fost respinse. În același timp, o cerere a altor persoane a fost admisă și s-a finalizat printr-o soluție favorabilă pentru persoanele implicate (a se vedea supra, paragraful 17). Decizia pronunțată de Curtea Supremă de Justiție în aceste proceduri extraordinare se referea la aplicarea specifică a legii în cauza respectivă și nu era destinată să uniformizeze interpretările contradictorii ale legislației naționale (a se vedea *mutatis mutandis*, *Tudor Tudor*, citată anterior, paragraful 29). În plus, Curtea își reiterează concluzia din Cauza *Tudor Tudor* (citată anterior), conform căreia intervenția Curții Supreme de Justiție era posibilă doar prin intermediul unui recurs în anulare care contrazicea în sine principiul securității raporturilor juridice.

Curtea recunoaște că aprecierea faptelor unei cauze de către o instanță inferioară și evaluarea făcută de aceasta cu privire la dovezile existente pot conduce la rezultate diferite pentru părți cu plângeri foarte asemănătoare. Această realitate nu încalcă în sine principiul securității raporturilor juridice. Totuși, atunci când există divergențe cu privire la aplicarea unor dispoziții legale în esență similare în cazul persoanelor aflate în grupuri aproape identice, apare o problemă în privința securității raporturilor juridice. Aceasta a fost situația și în această cauză.

38. În lumina considerațiilor precedente, Curtea concluzionează că, în absența unui remediu care să rezolve aceste divergențe, soluționarea diferită a cererilor prezentate de mai multe persoane aflate în situații similare conduce la o stare de incertitudine, care trebuie să fi diminuat încrederea publicului în actul de justiție, această încredere fiind cu certitudine o componentă esențială a statului de drept (a se vedea *mutatis mutandis*, *Vinčić*, citată anterior, paragraful 56). Incertitudinea juridică în cauză i-a privat pe reclamanți de un proces echitabil.

39. Prin urmare, a fost încălcat art. 6 § 1 în această privință.

40. Având în vedere constatarea anterioară, Curtea consideră că nu este necesar să se continue examinarea celorlalte capete de cerere în temeiul art. 6 § 1 din Convenție.

II. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, coroborat cu art. 14 din Convenție

41. În esență, reclamanții s-au plâns, în temeiul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, coroborat cu art. 14 din Convenție, că au fost privați de plățile compensatorii, în timp ce alte persoane aflate în situații similare cu ale lor au primit plățile respective.

42. Având în vedere constatările de la paragraful 39 menționat anterior, Curtea consideră că nu este necesar să mai examineze aceste capete de cerere.

III. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

43. Art. 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

44. Cu privire la prejudiciul material, reclamanții au solicitat împreună 198.000 euro (EUR), sumă corespunzătoare valorii plăților compensatorii la care aceștia considerau că au dreptul, sumă actualizată în raport cu rata inflației. Guvernul a solicitat ca, în cazul în care Curtea constată o încălcare a Convenției, reclamanții se pot prevala de art. 322 pct. 9 al Codului de procedură civilă, care le conferă dreptul să se adreseze instanțelor naționale cu o cerere de revizuire pentru a restabili situația existentă înainte de încălcarea Convenției. În orice caz, Guvernul a considerat pretențiile acestora excesive și nejustificate.

45. În primul rând, Curtea a precizat că o hotărâre în care se constată o încălcare impune statului pârât obligația legală de a pune capăt acestei încălcări și de a acorda o reparație pentru consecințele acesteia, astfel încât să se restabilească pe cât posibil situația existentă înainte de încălcare [a se vedea *Brumărescu împotriva României* (reparație echitabilă) (MC), nr. 28.342/95, paragraful 19, CEDO 2001-I, și *Fostul rege al Greciei și alții împotriva Greciei* (MC) (reparație echitabilă), nr. 25.701/94, paragraful 72].

46. Având în vedere încălcarea constatată în prezenta cauză și motivele care au stat la baza acesteia (a se vedea supra, paragrafele 35 și 38, în special trimiterea la soluția dată acțiunilor în instanță ale reclamanților), precum și la dispozițiile art. 322 pct. 9 al Codului de procedură civilă (a se vedea supra, paragraful 21), și ținând seama de principiul subsidiarității, Curtea consideră că pretențiile reclamanților trebuie respinse.

47. De asemenea, reclamanții au solicitat 90.000 EUR pentru prejudiciul moral suferit. Guvernul a considerat această sumă excesivă în lumina jurisprudenței Curții în cauze similare.

48. Curtea consideră că reclamanții au suferit cu certitudine un prejudiciu moral în urma încălcării dreptului lor la un proces echitabil. Pronunțându-se în echitate, Curtea acordă fiecărui reclamant 3.000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

B. Cheltuieli de judecată

49. Reclamanții au solicitat suma de 3.000 EUR pentru cheltuielile de judecată. În acest sens, reclamanții au prezentat o listă detaliată care includea redactarea documentelor legale prezentate Curții și autorităților interne prin care s-a solicitat promovarea unei căi extraordinare de atac. De asemenea, aceștia au prezentat facturi pentru serviciile de traducere (observații și hotărâri judecătorești pronunțate în cauze similare) în valoare de aproximativ 750 EUR.

50. Guvernul a considerat pretențiile acestora excesive și a contestat justificarea sumelor solicitate ca asistență juridică pentru procedurile interne extraordinare și pentru serviciile de traducere.

51. În conformitate cu jurisprudența Curții, un reclamant are dreptul la rambursarea cheltuielilor de judecată numai în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al acestora.

52. În speță, ținând seama de documentele pe care le deține și de criteriile menționate mai sus, Curtea consideră rezonabilă acordarea sumei de 40 EUR fiecărui reclamant pentru cheltuielile de judecată, plus orice altă sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit de către aceștia.

C. Dobânzi moratorii

53. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
În unanimitate,
CURTEA:

1. declară admisibil capătul de cerere întemeiat pe art. 6 § 1 în ceea ce privește insecuritatea raporturilor juridice;

2. hotărăște că a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție în ceea ce privește încălcarea principiului securității raporturilor juridice;

3. hotărăște că nu este necesar să se examineze admisibilitatea sau fondul celorlalte capete de cerere;

4. hotărăște:

a)ca statul pârât să plătească fiecărui reclamant, în termen de 3 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume care trebuie convertite în moneda națională a statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

- (i) 3.000 EUR (trei mii de euro) pentru prejudiciul moral, plus orice altă sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit;
- (ii) 40 EUR (patruzeci de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru cheltuielile de judecată;

b)ca, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu 3 puncte procentuale;

5. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile în rest. Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la 2 noiembrie 2010, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din regulament.

Josep Casadevall,
președinte

Santiago Quesada,
grefier

ANEXĂ

LISTA RECLAMANȚILOR

Nr.	Numele și prenumele	Data nașterii	Domiciliul
1.	Mariana Ștefănică	1957	București
2.	Aurora Vasile	1969	București
3.	Dorina Iliuță	1954	București
4.	Emilia-Mihaela Florescu	1953	București
5.	Diana Nicula	1969	București
6.	Cristiana Curuțchi	1970	București
7.	Mariana Damian	1961	București
8.	Magdalena Dinu (Grecu, înainte de divorț)	1967	București
9.	Carmen Gabriela Lințoiu	1965	București
10.	Ioana Oancea (decedată), prin moștenitoarea Laura Mădălina Oancea	1952 1983	București București
11.	Adrian Cosmin Bratoșin	1973	București
12.	Elena Cristina Badea	1969	București

13.	Irina-Magda Bejenaru	1968	București
14.	Maria Magdalena Trif	1975	București
15.	Valeria Stamate (decedată),	1948	București
	prin moștenitorul Tudor Dan Stamate	1980	București
16.	Melania-Aurelia Stan	1969	București
17.	Lizette Dumitrescu	1967	București
18.	Simona-Gabriela Voineagu	1968	București